

PARAM VAR AMA TÜKETMEYE HAKKIM YOK!

Kırmızı süveteri delik deşik olmasına rağmen hala üzerinde; ayakkabısı da yamalı. Sökük paltosunu, pantolonunu, yakalarını ters-yüz ettiği gömleklerini yıllardır kullanıyor. 10 yıldır hiçbir şey almamış üzerine. Karaca markasının ve TEMA Vakfı'nın kurucusu Hayrettin Karaca, "param var ama tüketmeye hakkım yok" diyerek 'al tüket ve yok et' diyen tüketim toplumuna açtığı savaşla gurur duyuyor.

KOMŞUYA VER

Dünyada tüm insanları doyuracak kadar yiyecek olduğunu ama gözü aç olanları doyuracak hiçbir şeyin olmadığını söyleyen Karaca,Türkiye'de bir zamanlar fakirleri aç bırakmayan kültürün nasıl yok olduğunu hüznülenerek anlattı. Televole kültürünün karşısında birtakım değerlerin yok olduğunu söyleyen Karaca, çocukluk günlerinin "komşuyu aç bırakmayan" kültürünün yeniden dirilmesiyle, açlıkla savaşılabilceğini söyledi. "**Dünya ikiye bölünmüş artık. Gözü açlar ve karnı açlar.** İşte o gözü açları doyurmayacağız. Bunların farkına küçükken vardım. Dilim kültürüm gidiyor. **Bağımsız bir Türkiye değiliz artık.** En büyük acımız geri getiremediğimiz o kültürümüzdür." diyen Karaca şöyle konuştu: "Ben bir kasaba çocuğuyum. Varlıklı bir ailenin çocuğuydum. Ama herkes eşit şartlarda oynardı sokakta. Bütün çocuklar gibi ben de yalınayak oynardım. Akşam olduğu zaman annem seslenirdi, avucuma bir kap sıcak yemek koyarlardı. Kulağıma eğilip, 'Komşu anneye götür' derdi. Etrafımızda bizi duyacak kimse yoktu ama, bu bana verilen 'Aman kimse görmesin Hayrettin' mesajıydı. Komşu annenin yağını,odununu kim alır, kimse bilmezdi. Paylaşma düzeni vardı, o kültürdü. **Savaştan çıkmış bir Türkiye'de 'fakirim' diyen çoktu ama 'açım' diyen yoktu.** Oradan aldım bu kültürü. Kaybolan budur, giden budur. Ama Anadolu'yu gezerken görüyorum ki, bu değerleri hala yaşatanlar var."

UTANIYORUM...

Tüketim toplumunun rezalet hale geldiğini söyleyen Karaca: "Akmerkez'in önünden geçmeye utanıyorum, nedir bu ışıklar, bu rezalet. 'Yılbaşı' demek, 'Al, tüket, yok et, yaşamı mahvet' demek. O yüzden bu yırtık kazağı gururla taşıyorum üzerimde. Global ekonomi insanları kullanıyor. Ama bakın beni kullanamıyor, çünkü izin vermiyorum. Çok da mutluyum. Bunu elimden hiç bir güç alamaz. İnanç herşeyi halleder"dedi. "Açlıktan ölen her çocuğun katilleri vardır"diyen Karaca, ihtiyacından çok tüketerek sınıf atlamaya çalışanları suçladı.

Karaca, "Bugünkü tüketim iki katına çıktığı gün, belki dünyada yaşam olmayacak. En büyük tehlike gıdada. Bir Amerikalı çocuk doğduğunda, 30 çocuğa eşdeğerde dünya nimetlerini alıp götürüyor" diyerek dünyanın düştüğü durumu gözler önüne seriyor.

TV SEYRETMİYOR

Cep telefonu kullanmadığını, 5 yıldır TV izlemediğini belirten Karaca, şöyle devam etti: "Okumakla mükellefim. Olanın olmayana, bilenin bilmeyene borcu var. Malını mülkünü verirsin, orada biter, borcun. Mesela Yalova'daki botanik bahçemi vakıf yaptım ama borcum bitmedi topluma. Şimdi borcumu bilgi sahibi olarak ve bunu aktararak ödüyorum. Okumak ibadettir. Okumamak, cumhuriyete ihanettir."

Oğlunu, eşini ve annesini kaybeden Hayrettin Karaca, "acılar karşısında isyan ederek hiçbir şey kazanamazsınız, elde olan bir şey değil çünkü bu. Ben acıyı da, mutluluğu da kabulleniyorum. Ama acılar hafızadan hiç çıkmaz" dedi.

185 MİLYON AFRİKALI HERGÜN AÇLIKTAN ÖLME RİSKİ İLE YAŞIYOR

Dünyanın durumunu değerlendiren Karaca, şu yorumlarda bulunuyor: "Birleşmiş Milletler 2004 Kalkınma Raporu'na göre, Afrika'da 323 milyon insan günde 1 dolardan az bir gelirle geçimini sağlıyor.

Temiz su kaynağından mahrum 273 milyon kişi bulunmakta. İlkokul çağında okula gidemeyen 44 milyon çocuk var. Yetersiz beslenmeden kaynaklanan ölüm riski altında yaşayan Afrikalıların sayısı 185 milyon. Her yıl beş yaşının altında ortalama beş milyon çocuk ölüyor. Zengin ülkeler yıllık gelirlerinden yüzde 0,7'sini kurtarma amaçlı projelere yönlendirse bu sorunların hepsi ortadan kalkabilir."

"BİR" ÇOK GÜÇLÜDÜR

"Benim de vardı 40 tane kravatım. O zaman 30 yaşındaydım. Ben de tükettim, ama bilerek yapmadım bunu." diyen Karaca, "Artık farkına vardım bunun. Ne zamandır alışveriş yapmadığımı hatırlamıyorum, kendime sadece kitap alıyorum. **Nedir benim ihtiyacım? Doymam, sağlığım, barınmam, kuşanmam; bunun dışında hiçbir şey tüketmeye hakkım yok.** Gömleklerim var, yakası çevrilmiştir, ayakkabılarıma bakarsanız, altı yamalıdır. Dokuz senedir bu pantolonu giyerim, paltom yırtıktır. Param var ama tüketmeye hakkım yok! Bunu herkes yapabilir. **"BİR" çok güçlüdür. Atatürk bir kişiydi. Herşey "bir" ile başlar. Bir yoksa iki olmaz.** Ben de yakınlarıma örnek olmaya çalışıyorum" diyor.

BİR ALYANS İÇİN 3 TON ZEHİRLİ ATIK

TEMA Vakfı Yayınları'ndan çıkan "Dünyanın Durumu 2004" raporlarını yorumlayan Karaca, şu tespitlerini aktarıyor:

- 1 Dünyada makyaj malzemesi için yapılan harcama 18 milyar dolar. Dünyadaki tüm kadınların üreme sağlığı için gerekli para 12 milyar dolar.
- 2 Avrupa ve ABD'de evde beslenen hayvanların mamasına harcanan para 17 milyar dolar. Dünyada açlığın ve yetersiz beslenmenin sona erdirilmesi için gerekli para 19 milyar dolar.
- 3 Parfüme harcanan para 15 milyar dolar. Evrensel okur-yazarlığın sağlanması için gereken yıllık ek yatırım 5 milyar dolar.
- 4 Deniz seyahatlerine harcanan para 14 milyar dolar. Dünyada herkese temiz içme suyu sağlanması için gerekli para 10 milyar dolar.

5 Avrupa'da dondurmaya harcanan para 11 milyar dolar. Her çocuğun aşılınması için gerekli miktar 1,3 milyar dolar.

6 Satışa hazır 1 ton altın elde etmek için 300 bin ton atık üretilir. Başka bir deyişle altın bir alyans için ortaya çıkan atık miktarı 3 tondur. Bu atıkların çoğu siyanür ve kimyasal maddeler içerir.

HAYRETTİN KARACA